

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของวัด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานของวัด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ พรรษา ณ วัดในเขต กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากพระสงฆ์ที่บวชมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 พรรษา จำนวน 400 ตัวอย่าง จาก 20 วัด วัดละ 20 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล และใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบของเพียร์สันเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของวัดภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกฎระเบียบ และ ด้านสาธารณูปการ รองลงมา คือ ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ด้านการศาสนศึกษา ด้านสาธารณะสงเคราะห์ ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการศึกษาสงเคราะห์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสิทธิผลการดำเนินงานของวัด สูงที่สุด คือ ด้านความเหมาะสมของแผน รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านด้านความเพียงพอและเหมาะสมของงบประมาณ ด้านความเหมาะสมของโครงสร้าง และด้านความสามารถและทักษะของบุคลากรตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. วัดควรทบทวน โครงสร้างการบริหารงานที่มีอยู่ในปัจจุบันโดยพิจารณาจากประสิทธิผลการดำเนินงานของวัดที่กระทำอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งวิธีติดต่อประสานงานระหว่างกัน
2. วัดควรกำหนดผู้รับผิดชอบงาน ในหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการในการปฏิบัติงาน
3. วัดควรมีคณะกรรมการจัดการศึกษาของวัดที่ประกอบด้วยเจ้าอาวาส ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นพระภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา พระภิกษุวัดและบุคลากรที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความพร้อม และศักยภาพที่จะทำให้การจัดการศึกษาของวัดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ควรจัดให้ความรู้แก่พระที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของวัด เกี่ยวกับการจัดทำแผนประจำปี แผนกลยุทธ์ และการประเมินผลของแผน เป็นต้น

The purpose of the study was two fold : (1) to measure the effectiveness of the operation of the temples in Bangkok and (2) to identify the factors related to the effectiveness of the operation of temples. The data were collected from 400 monks from 20 temples (20 monks from each temple) who were in monkhood for at least one year. A questionnaire was employed to collect the data. Percentage, mean and standard deviation were used to describe the data and Pearson's Correlation was used to find the relationship between variables

The findings were summarized below.

Overall, the effectiveness of the operation of the temples in Bangkok was moderate. The most effective were rules and regulations and public amenities, followed by spreading Buddhism, Buddhist education, and public welfare. The least effective was welfare education.

The factor that was related to the effectiveness of the operation of the temples. The most was appropriateness of the plan, followed by leadership, adequacy and appropriateness of the budget, appropriateness of the structure, and ability and skills of the personnel, respectively.

Recommendations

1. The temples should review their current operational structure, taking into account the present operation. They should also determine the functions of different work units, including coordination among each other.

2. The temples should determine people responsible for different functions, including objectives and work procedures.

3. The temple should have a temple committee for education management, consisting of the abbot, qualified persons who are monks, male and female patrons, and temple staff members in the area in order to make the temple's education become more effective.

4. The monks involved in temple administration should be given knowledge in yearly planning, action planning, and evaluation of the plan, etc.